

Wymagania edukacyjne

Przedmiot: **Religia**

Klasa VII szkoły podstawowej „**Bóg wskazuje nam drogę**”

Program – **AZ-2-01/18**

Podręcznik –nr AZ-23-01/18-PO-2/22 zatwierdzenie z dnia 2 maja 2022 r

Rozdział	Temat w podręczniku	Treści nauczania wynikające z podstawy programowej	Wymagania	
			Podstawowe	Ponadpodstawowe
			Uczeń:	
I. Jedyne Bóg – nasz Ojciec	1. Potrzeby człowieka. Wartość ludzkiego życia	<ul style="list-style-type: none">→ Potrzeby człowieka – potrzeba sensu – realizacja człowieczeństwa w relacji osobowej (A.1).→ Sens i wartość ludzkiego życia. (A.1, A.3).	<ul style="list-style-type: none">→ przedstawia różne potrzeby ludzkie (A.1.1);→ stawia pytania o swoje istnienie (A.1.2);→ wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3);	<ul style="list-style-type: none">→ wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia (A.1.5)→ przedstawia potrzebę sensu życia (A.1.1)
	2. Człowiek w relacji z Bogiem i drugim człowiekiem	<ul style="list-style-type: none">→ Kto lub co nadaje sens życiu człowieka? (A.1, A.3).→ Człowiek w relacji (z drugim człowiekiem oraz z Bogiem) (D.1, D.3, C.4).	<ul style="list-style-type: none">→ wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3);→ przedstawia różne potrzeby ludzkie, w tym potrzebę sensu życia (A.1.1);→ wskazuje na konieczność więzi z Bogiem (D.1.1)	<ul style="list-style-type: none">→ uzasadnia znaczenie więzi z Bogiem i drugim człowiekiem (D.1.1)
	3. Modlitwa. Trudności w modlitwie	<ul style="list-style-type: none">→ Relacja: człowiek – Bóg. Modlitwa. Trudności w modlitwie (D.1, D.3, C.4).→ Pojęcie modlitwy, rodzaje, formy i postawy podczas modlitwy (D.1, D.2, D.4).	<ul style="list-style-type: none">→ przedstawia rodzaje i formy modlitwy, a także postawy modlitewne (D.1.3);→ formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przepraszania i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami (D.2.4)	<ul style="list-style-type: none">→ wskazuje na konieczność modlitwy w pogłębianiu więzi z Bogiem i uzasadnia jej znaczenie (D.1.1);→ wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1);→ przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2);→ wyjaśnia rolę modlitwy w trudnych momentach życia (D.2.3)

	4. Przykazanie pierwsze	<ul style="list-style-type: none"> → Wartości, których bronią przykazania. Podstawowe pojęcia etyczne: norma, wartość i autorytet (C.3). → Trzy pierwsze przykazania Dekalogu: relacja Bóg – człowiek (C.4). → Przykazanie I. Obraz Boga w chrześcijaństwie. Przymioty wiary. Niewiara, ateizm. Trójca Święta (A.2, A.5, C.4). 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, czym są Boże przykazania i jaki jest ich sens (C.3.1, C.3.2); → uzasadnia wartość wiary w Boga i omawia jej przymioty (A.3.3); → wymienia najważniejsze przymioty Boga i wyjaśnia, kim jest Trójca Święta (A.5.2); → omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek (C.3.4); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia źródła wiedzy na temat istnienia Boga (A.2.4); → opisuje zadania wynikające z pierwszego przykazania Bożego oraz negatywne skutki wykroczenia przeciw niemu (C.3.5); → wyjaśnia pojęcia: ateizm, deizm, niewiara i agnostycyzm (A.2.3); → przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6); → uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1);
	5. Przykazanie drugie	<ul style="list-style-type: none"> → Trzy pierwsze przykazania Dekalogu: relacja Bóg – człowiek (C.4). → Przykazanie II. Cześć oddawana Bogu. Modlitwa postawą otwarcia się na Boga i fundamentem życia chrześcijańskiego. Rodzaje, formy i postawy ciała podczas modlitwy (C.4, D.1). 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2); → wyjaśnia, na czym polega szacunek dla imienia Bożego (C.4.3); 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady wykroczeń przeciwko II przykazaniu Bożemu (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo) i opisuje zadania wynikające z tego przykazania (C.4.4) → uzasadnia, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3)
	6. Przykazanie trzecie	<ul style="list-style-type: none"> → Trzy pierwsze przykazania Dekalogu: relacja Bóg – człowiek (C.4). → Przykazanie III. Chrześcijański sposób świętowania i spędzania wolnego czasu (B.6, C.4). 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli i spędzanie wolnego czasu (C.4.5); → podaje przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli (C.4.6). 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje zadania wynikające z trzeciego przykazania Bożego oraz negatywne skutki wykroczenia przeciw niemu (C.3.5); → ocenia przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli (C.4.6).
II. Jedyne Bóg – Jezus Chrystus	7. Czterech ewangelistów, jedna Dobra Nowina	<ul style="list-style-type: none"> → Orędzie poszczególnych Ewangelii (A.13). 	<ul style="list-style-type: none"> → przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym (A.13.3); → charakteryzuje specyfikę 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje przesłanie poszczególnych Ewangelii (A.13.5);

			poszczególnych Ewangelii (A.13.5);	
8. Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa	→ Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa – zbawczy sens Wcielenia (A.13):	→ przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym (A.13.3); → wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie (A.13.9)	→ wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10);	
9. Cuda Jezusa	→ Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa: ○ - uzdrowienie człowieka sparaliżowanego: Mk 2,1-12; ○ – Jezus chodzi po jeziorze: Mk 6,45-32; ○ – uzdrowienie trędowatego: Mk 1,40-42; (A.13)	→ wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność (A.13.9)	→ zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.10.5); → dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu (A.13.16)	
10. Zapowiedź męki i zmartwychwstania	→ Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa zapowiedzi męki i zmartwychwstania: Mk 8,31-38 (A.13):	→ wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie (A.13.9)	→ zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.10.5);	
11. Oczyszczenie świątyni	→ Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa oczyszczenie świątyni: Mk 11,15-17 (A.13): → Czas celebracji liturgii Kościoła. Miejsce celebracji liturgii Kościoła (B.2)	→ wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie oraz mękę, śmierć i zmartwychwstanie (A.13.9)	→ zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.10.5); → wyjaśnia, kto, jak, kiedy i gdzie celebrował liturgię (B.2.1)	
12. Męka, śmierć, wniebowstąpienie	→ Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa: męka, śmierć, wniebowstąpienie (A.13):	→ przedstawia wydarzenia od śmierci krzyżowej Jezusa do zmartwychwstania i wyjaśnia znaczenie słów „zstąpił do piekiel” (A.16.2) → tłumaczy, że winniśmy	→ ukazuje sens i znaczenie zmartwychwstania Chrystusa (A.17.1); → omawia wydarzenia z życia Jezusa od Jego zmartwychwstania do	

			Jezusowi wdzięczność za zbawczą Jego Mękę i Śmierć (A.16.a)	wniebowstąpienia (A.17.2)
13. Rady ewangeliczne	→ Rady ewangeliczne dla każdego – Mk 10,17-31 (A.10)	→ omawia rady ewangeliczne jako wskazania dla każdego chrześcijanina (A.10.1, C.10.4, C.10.5); → wyjaśnia pojęcie rady ewangeliczne (E.2.8);	→ dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu (A.13.16); → omawia różne formy powołania w świetle życia Ewangelią (małżeństwo, kapłaństwo, życie konsekrowane) (C.10.4)	
14. Powołanie apostołów. Nowy Izrael	→ Powołanie apostołów, rola Dwunastu – nowy Izrael – Mk 1,16-20; ewentualnie Mk 6,7-17 (E.2).	→ na podstawie Dziejów Apostolskich opowiada o życiu i działalności świętych Piotra i Pawła (E.2.1)	→ przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania (A.11.4); → opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele, rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych (F.2.1)	
15. Apostołowie: kontynuacja dzieła Jezusa Chrystusa	→ Dzieło Jezusa Chrystusa w życiu i działaniu apostołów – Dzieje Apostolskie, św. Piotr, św. Paweł, wybrane Listy (E.2).	→ na podstawie Dziejów Apostolskich opowiada o życiu i działalności świętych Piotra i Pawła (E.2.1); → podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (F.2.4)	→ przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania (A.11.4); → opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele, rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych (F.2.1)	
16. Świętość w różnych formach życia	→ Świętość w różnych formach życia (C.10).	→ wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania (C.10.5) → wyjaśnia pojęcie życie konsekrowane (E.2.8) → zna drogi podążania do świętości, kształtuje w sobie postawę miłości do Boga i	→ zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.10.5); → uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2) → omawia różne formy powołania w świetle życia	

			ludzi (A.23.b)	Ewangelią (małżeństwo, kapłaństwo, życie konsekrowane) (C.10.4)
III. Jedyny Bóg – Duch Święty	17. Duch Święty	→ Duch Święty. Natura Trzeciej Osoby Boskiej (A.14).	→ wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10) → wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele (A.5.2);	→ opowiada o jedności w działaniu Ojca, Syna i Ducha Świętego (A.5) → wskazuje, że Duch Święty jest darem Jezusa (A.5.1);
	18. Duch Święty obecny w Kościele	→ Obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina (w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła) (A.14). → Kościół wspólnotą wiernych w Duchu Świętym (E.2).	→ definiuje i opisuje imię, określenia i symbole Ducha Świętego (A.19.1) → omawia jak pomnażać i wykorzystywać we wspólnocie dary i owoce Ducha Świętego (E.4.a)	→ w kontekście prawdy Bożej o Trójcy Świętej opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła (A.14.1);
	19. Dary Ducha Świętego	→ Dary Ducha Świętego (A.14).	→ wymienia dary Ducha Świętego (A.14.2); → omawia dary Ducha Świętego (A.14.2); → uzasadnia potrzebę modlitwy o dary Ducha Świętego (A.5.2) → omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady (A.14.3)	→ wyjaśnia znaczenie darów Ducha Świętego w Kościele (A.14.2); → opowiada o darach Ducha Świętego udzielanych wspólnocie Kościoła (A.5.1);
	20. Grzechy przeciwko Duchowi Świętemu	→ Grzech przeciwko Duchowi Świętemu: Mt 12,31 (A.14).	→ wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu (A.15.1);	→ wyjaśnia, na czym polega grzech przeciwko Duchowi Świętemu (C.8.1) → wyjaśnia, kiedy jest posłuszny natchnieniom Ducha Świętego (C.8.c)
	21. Kościół świątynią Ducha Świętego	→ Duch Święty – Dawca łaski wiary. Kościół świątynią Ducha Świętego (KKK 797-799) (A.14).	→ wyjaśnia, czym jest Kościół (E.2.3); → omawia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10).	→ odpowiedzialnie podejmuje zadania w życiu Kościoła, a zwłaszcza parafii (E.2.c)
Rok liturgiczny	22. Rok liturgiczny	→ Aktualizacja historii zbawienia w roku liturgicznym (B.2). → Bóg zbawia w roku	→ charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania	→ wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10); → charakteryzuje poszczególne

		liturgicznym (A.10). → Konieczność Kościoła do zbawienia (E.2).	Kościół (B.2.1); → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina (A.10.5);	okresy roku liturgicznego w kontekście życia chrześcijanina (B.2.1); → zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6) → przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej (E.2.12);
23. Podwyższenie Krzyża Świętego		→ Sens, przesłanie i liturgia święta Podwyższenia Krzyża Świętego (B.2):	→ wymienia święto Podwyższenia Krzyża Świętego (B.2.2);	→ opisuje święto Podwyższenia Krzyża Świętego (B.2.2); → ukazuje związek wydarzeń biblijnych ze świętem Podwyższenia Krzyża Świętego, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina (A.10.5);
24. Różaniec – modlitwa cudów		→ Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): ○ – Różaniec – modlitwa cudów (B.2, D.5);	→ wymienia i opisuje miesiąc różańcowy (B.2.2); → charakteryzuje istotę kultu Maryi oraz św. Dominika (B.2.4)	→ uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina (D.5.3) → charakteryzuje miesiąc różańcowy w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła (B.2.1); → przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej przez udział w modlitwie różańcowej (E.2.12);
25. Adwent		→ Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): ○ – Adwent (A.8, B.2);	→ wymienia i opisuje okres Adwentu (B.2.2); → uzasadnia religijny wymiar okresu Adwentu (B.2.4);	→ omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w okresie Adwentu (B.2.3); → przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej przez udział w roratach (E.2.12);

	26. Narodzenie Pańskie	→ Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): ○ – Narodzenie Pańskie (A.10, B.2);	→ wymienia i opisuje okres Bożego Narodzenia (B.2.2); → uzasadnia religijny wymiar uroczystości Narodzenia Pańskiego (B.2.4);	→ omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w okresie Narodzenia Pańskiego (B.2.3); → przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej przez udział w pasterce (E.2.12);
IV. Boże Przykazania	27. Kształtowanie sumienia	→ Czym ludzie się kierują w życiu? Interpretacja własnego doświadczenia życiowego w świetle wezwania Bożego (formacja sumienia) (C.2).	→ opisuje podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie (C.2.1) → omawia sposoby kształtowania sumienia (C.2.5);	→ wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.2.3);
	28. System wartości oparty na wierze	→ Hierarchia wartości oparta na wierze (C.2).	→ opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne, prawo Boże, wartości (C.2.1) → wyjaśnia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4); → podaje zasady przy dokonywaniu wyborów (C.2.3)	→ podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4); → uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3) → uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4)
	29. Podstawowe pojęcia etyczne	→ Podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże i wartości (C.2).	→ podaje hierarchię wartości wynikających z wiary (C.2.2); → wyjaśnia, czym jest „grzech społeczny” (E.1.3);	→ wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym (E.1.4); → wymienia wartości nadające sens życiu (A.1.3)
	30. Wartości o fundamentalnym znaczeniu	→ Hierarchia wartości wynikająca z wiary i sposoby kształtowania sumienia (C.2).	→ omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5); → uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4)	→ uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7); → podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8);
	31. Przykazanie czwarte	→ Przykazanie IV. Miejsce, w którym żyjemy:	→ opisuje zadania wynikające czwartego przykazania Bożego	→ opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw czwartemu

	<p>wspólnota i nasze wspólnoty, fundament wspólnoty – wartości (C.5).</p> <p>→ Pojęcie wspólnoty, podstawowe wspólnoty życia. Rodzina (E.1).</p>	<p>(C.3.5);</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych (E.1.5);</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny (E.1.6)</p>	<p>przykazaniu Bożemu (C.3.5);</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1);</p> <p>→ przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej (E.1.2);</p>
32. Przykazanie piąte	<p>→ Wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich: szacunek dla siebie i innych ludzi oraz postawa odpowiedzialności za siebie, innych i świat, w którym żyjemy (E.1).</p> <p>→ Przykazanie V. Wartość ludzkiego życia i zdrowia oraz ich zagrożenia. Troska o ludzkie życie (C.5, C.6).</p>	<p>→ opisuje zadania wynikające piątego przykazania Bożego (C.3.5);</p> <p>→ uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2);</p> <p>→ podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3);</p>	<p>→ opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw piątemu przykazaniu Bożemu (C.3.5);</p> <p>→ • wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7);</p> <p>→ uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4);</p> <p>→ • wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz osobom chorym i cierpiącym (C.5.6);</p>
33. Przykazanie szóste	<p>→ Przykazanie VI. Przemiany okresu preadolescencji i wczesnej adolescencji: dojrzewanie – co się ze mną dzieje? (C.5).</p> <p>→ Chrześcijańskie przeżywanie daru płciowości (seksualności) (C.5).</p>	<p>→ opisuje zadania wynikające szóstego przykazania Bożego (C.3.5);</p> <p>→ charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8);</p> <p>→ uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia (C.5.9);</p> <p>→ wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10);</p>	<p>→ opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw szóstemu przykazaniu Bożemu (C.3.5);</p> <p>→ rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9);</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11);</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1)</p>
34. Przykazanie siódme	<p>→ Przykazanie VII. Odpowiedzialność za innych – za wspólnotę: ochrona własności. Odpowiedzialność za świat – dar Boży (nieumiarkowanie w używaniu naturalnych</p>	<p>→ opisuje zadania wynikające siódmego przykazania Bożego (C.3.5);</p> <p>→ uzasadnia ochronę własności (C.7.1);</p> <p>→ omawia sposoby właściwego korzystania z dóbr ziemskich, (C.16.3);</p>	<p>→ opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw siódmemu przykazaniu Bożemu (C.3.5);</p> <p>→ przedstawia reguły postępowania wobec cudzej własności (także intelektualnej) (C.16.5);</p> <p>→ prezentuje nauczanie Kościoła</p>

		darów przyrody) (C.7).	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia rodzaje własności (C.16.4); → wymienia czyny, które są kradzieżą (materialną i intelektualną) (C.16.12); 	dotyczące ekologii (C.7.7);
	35. Przykazanie ósme	→ Przykazanie VIII. Wartość prawdomówności, godność człowieka a kłamstwo i manipulacja (C.7).•	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje zadania wynikające ósmego przykazania Bożego (C.3.5); → uzasadnia wartość prawdomówności (C.7.2); → rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4); 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw ósmemu przykazaniu Bożemu (C.3.5); → dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem a poniżaniem człowieka (jako podmiotu i przedmiotu kłamstwa) (C.7.3);
	36. Przykazanie dziewiąte i dziesiąte	→ Przykazanie IX i X. Świat jako dar Boży. Rzeczywista wartość dóbr materialnych (C.7).	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje zadania wynikające dziewiątego i dziesiątego przykazania Bożego (C.3.5); → wskazuje na znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina (C.7.5); 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje negatywne skutki wykroczeń przeciw dziewiątemu i dziesiątemu przykazaniu Bożemu (C.3.5); → omawia indywidualne i społeczne aspekty kradzieży oraz niesprawiedliwości w rozdziale dóbr (C.7.6); → • uzasadnia znaczenie wierności małżeńskiej i trwałości małżeństwa (C.7.8);
	37. Uzależnienia młodzieży	→ Uzależnienia młodzieży: odpowiedzialność za siebie – wolność od grzechu (C.8).	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne (C.8.1); → wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: alkoholizm, fonoholizm, siecioholizm, narkomania, pornografia, hazard, gry komputerowe (C.8.2); 	→ planuje pozytywne aktywności życiowe, np. sport, harcerstwo, działalność społeczna, wolontariat (C.8.3).
V. Stare i Nowe Przymierze	38. Bóg w Starym i Nowym Przymierzu	→ Bóg Starego i Nowego Przymierza (A.12).	→ wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (A.12.2);	→ przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (patriarchowie, wyjście z Egiptu, wędrówka do Ziemi Obiecanej, Przymierze na Synaju) jako przejawy Bożej

				<p>wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka (A.11.1)</p> <p>→ wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa (A.13.9)</p>
	39. Naród wybrany: Izrael	→ Izrael narodem wybranym (A.12).	→ uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym (A.12.1)	→ tłumaczy, dlaczego należy zachować szacunek wobec wyznawców judaizmu (A.12.a);
	40. Judaizm. Stare i Nowe Przymierze	→ Judaizm i związek między ludem Starego a Nowego Przymierza (A.12)	→ wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiera w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2);	→ • rozwija postawę tolerancji i dialogu (A.12.a).
	41. Ten, który wypełnia prawo	→ Jezus Chrystus – Ten, który wypełnia Prawo: „Nie sądzicie, że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków. Nie przyszedłem znieść, ale wypełnić” – Mt 5,17 (A.12).	→ argumentuje, na podstawie KKK, że „kto spotyka Jezusa – spotyka judaizm” (A.12.1);	→ wskazuje wypełnienie zapowiedzi Starego Testamentu w Jezusie Chrystusie (A.13.1) → wyjaśnia jak należy reagować na antysemityzm uwzględniając Stary i Nowy Testament (A.12.b)
	42. Judaizm i chrześcijaństwo. Podobieństwa i różnice	→ Różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (A.12).•	→ wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiera w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2);	→ wyjaśnia jak należy reagować na antysemityzm uwzględniając Stary i Nowy Testament (A.12.b)
	43. Dzień Judaizmu	→ Grzech antysemityzmu, Dzień Judaizmu w Kościele (A.12)	→ podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu (A.12.4).	→ uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem (A.12.3);
VI. Religie świata	44. Powszechność zbawienia	→ Powszechność zbawienia – przynależność do Kościoła (F.3)	→ omawia ogólnie zjawisko religii (F.3.1); → tłumaczy prawo moralne i łaskę Bożą jako niezbędną	→ wyjaśnia konieczności łaski Bożej do zbawienia (E.8.4); → ukazuje miejsce Pisma Świętego w życiu

			pomoc do zbawienia (A.26.1)	chrześcijanina (E.8.4);
	45. Religie świata	→ Główne religie w świecie (F.3): ○– religie monoteistyczne; ○– religie politeistyczne	→ wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie (chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm) (F.3.3); → opisuje podstawowe założenia doktrynalne judaizmu, islamu, buddyzmu i hinduizmu (F.3.6)	→ przedstawia różnice i podobieństwa katolicyzmu i pozostałych głównych wyznań chrześcijańskich (E.8.2); → wyjaśnia na przykładach różnicę między wyznaniem chrześcijańskim a religiami niechrześcijańskimi (F.3.2);
	46. Chrześcijaństwo a inne religie	→ Chrześcijaństwo a inne religie. Podobieństwa i różnice pomiędzy chrześcijaństwem i wielkimi religiami (F.3).	→ wymienia kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do ludu Bożego (F.3.5); → charakteryzuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii (F.3.7);	→ podaje wiadomości na temat najważniejszych religii świata oraz wyznań chrześcijańskich (A.3.1); → ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu (F.2.1)
	47. Dialog międzyreligijny	→ Dialog międzyreligijny (F.3)	→ podaje zasady dialogu międzyreligijnego (F.2.2); → wskazuje podejmowane przez Kościół katolicki drogi dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego (F.2.3)	→ uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt (F.3.8) → rozwija postawę zrozumienia, tolerancji i dialogu rozumianego jako poszukiwanie prawdy, skoncentrowanego na dobru (A.3.a).
VII. Duch Święty w dziejach Kościoła	48. Sobór Watykański I	→ I Sobór Watykański – nieomyślność papieża i jej zakres; pojęcia: Państwo Kościelne, Watykan (E.2, E.3).	→ wyjaśnia pojęcia: Państwo Kościelne, Watykan (E.3.8); → wyjaśnia dogmat o nieomyślności papieża i na czym polega posłuszeństwo papieżowi (E.2.7, E.2.8);	→ określa wyzwania społeczne w Europie XIX w. i udzieloną na nie odpowiedź Kościoła (E.4.4); → przedstawia rozwój nauczania Kościoła podczas Soboru Watykańskiego I (E.5.1)
	49. Rewolucja przemysłowa. Katolicka nauka społeczna	→ Rewolucja przemysłowa, katolicka nauka społeczna (E.3, E.1).	→ wyjaśnia, czym jest katolicka nauka społeczna (C.16.2) → określa wyzwania społeczne w Europie XIX w. i udzieloną na nie odpowiedź Kościoła (E.4.4);	→ omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna (E.3.9);

50. Rola Kościoła w życiu narodu polskiego	→ Rola Kościoła w życiu narodu polskiego. Udział Kościoła w rozwoju kulturalnym i społecznym narodu (E.5).	→ na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia (E.3.1, E.3.11);	→ wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XIX i na początku XX w. (E.5.9); → omawia, na czym polega świętość Honorata Koźmińskiego, a także jaka była i jest jego rola w historii narodu i Kościoła → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7);
51. Święty Jan Bosko	→ Postaci świętych polskich. Patriotyzm w przeszłości i dzisiaj (A.13) → - Święci Kościoła i ich rola: św. Jan Bosko (E.4).	→ omawia, na czym polega świętość św. Jana Bosko, (E.5.8);	→ omawia, jaka była i jest rola św. Jana Bosko w historii narodu i Kościoła (E.5.8); → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7);
52. Kościół w Polsce w czasach niewoli	→ Postaci świętych polskich. Patriotyzm w przeszłości i dzisiaj (A.13): → – kościół w Polsce w czasach niewoli: św. Zygmunt Szczęsny Feliński (E.5);	→ wymienia wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XIX i na początku XX w. (E.5.9) → wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny (E.1.6);	→ omawia, na czym polega świętość św. Zygmunta Felińskiego, a także jaka była i jest jego rola w historii narodu i Kościoła (E.5.8); → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7);
53. Brat Albert Chmielowski	→ Postaci świętych polskich. Patriotyzm w przeszłości i dzisiaj (A.13): → – od miłości Ojczyzny do miłości Jezusa Chrystusa w bliźnim: św. Brat Albert (E.5, F.2);	→ omawia, na czym polega świętość Brata Alberta, (E.5.8);	→ omawia, jaka była i jest rola Brata Alberta w historii narodu i Kościoła (E.5.8); → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7)
54. Święta Faustyna Kowalska	→ Postaci świętych polskich. Patriotyzm w przeszłości i dzisiaj (A.13): → – Kościół świadczy o miłosiernym Bogu: św. Faustyna Kowalska (E.5, F.2);2).	→ omawia, na czym polega świętość Faustyny Kowalskiej, (E.5.8);	→ omawia, jaka była i jest rola Faustyny Kowalskiej w historii narodu i Kościoła (E.5.8); → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7)

	55. Błogosławiony Jan Bezym	<ul style="list-style-type: none"> → Postaci świętych polskich. Patriotyzm w przeszłości i dzisiaj (A.13): → – misyjna działalność Kościoła: bł. Jan Bezym (E.5). 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia, na czym polega świętość Jana Bezyma, (E.5.8); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia, jaka była i jest rola Jana Bezyma w historii narodu i Kościoła (E.5.8); → uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7);
	56. Odpowiedzialność świeckich za Kościół	<ul style="list-style-type: none"> → Odpowiedzialność świeckich za Kościół. Pojęcie i istota apostołstwa (F.2). → Zaangażowanie chrześcijanina w różne formy apostołstwa (F.2). → Zadania chrześcijanina w życiu społecznym (F.2) 	<ul style="list-style-type: none"> → przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej (E.1.2); → wyjaśnia pojęcie apostołstwa i podaje przykłady apostołstwa świeckich (F.2.4); 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym (E.1.4); → wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych (E.1.5); → podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8);
Rok liturgiczny	57. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan	<ul style="list-style-type: none"> → Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): → – Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (B.2, E.2); 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1); → wymienia i opisuje Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (B.2.2); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan (B.2.3); → wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka (E.2.10);
	58. Wielki Post	<ul style="list-style-type: none"> → Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): ○ — Wielki Post (B.2); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6); → uzasadnia religijny wymiar okresu Wielkiego Postu (B.2.4); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w okresie Wielkiego Postu (B.2.3); → przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej przez udział w liturgii wielkiego postu (E.2.12);
	59. Triduum Paschalne	<ul style="list-style-type: none"> → Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2): ○ – Triduum Paschalne 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia i opisuje czas Triduum Paschalnego (B.2.2); → uzasadnia religijny wymiar Triduum Paschalnego (B.2.4); 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w okresie Triduum Paschalnego (B.2.3); → przedstawia możliwości

		(A.10, B.2);		włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej przez udział w liturgii Triduum Paschalnego (E.2.12);
	60. Święta maryjne	→ Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2); → – święta maryjne (B.2);	→ uzasadnia religijny wymiar uroczystości i świąt maryjnych(B.2.4); → charakteryzuje istotę kultu Maryi (B.2.4);	→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych ze świętami maryjnymi oraz z życiem chrześcijanina (A.10.5);